

ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
ជាតិ សាសនា ព្រះមហាក្សត្រ

ប្រកាស

ស្តីពី

ការទទួលស្គាល់ភ្នាក់ងារ

តាមតម្លៃលទ្ធភាពសេដ្ឋកិច្ច

ចែករំលែកដោយ៖

សមាគមប្រកួតប្រជែងសាខាបករណ៍និស្សន្ទនៃកម្ពុជា

ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
ជាតិ សាសនា ព្រះមហាក្សត្រ

គណៈកម្មការមូលបត្រកម្ពុជា

លេខ: ០១១/១៧៧.....គ.ម.ក. / ប្រ.ក

ប្រកាស

ស្តីពី

ការទទួលស្គាល់ការកែតម្រូវលក្ខណសម្បត្តិ

* * * * *

ទេសរដ្ឋមន្ត្រី រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និងហិរញ្ញវត្ថុ
និងជាប្រធានគណៈកម្មការមូលបត្រកម្ពុជា

- បានឃើញរដ្ឋធម្មនុញ្ញនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
- បានឃើញព្រះរាជក្រឹត្យលេខ នស/រកត/០៩១៣/៩០៣ ចុះថ្ងៃទី២៤ ខែកញ្ញា ឆ្នាំ២០១៣ ស្តីពីការតែងតាំងរាជរដ្ឋាភិបាលនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
- បានឃើញព្រះរាជក្រឹត្យលេខ នស/រកត/១២១៣/១៣៩៣ ចុះថ្ងៃទី២១ ខែធ្នូ ឆ្នាំ២០១៣ ស្តីពីការកែសម្រួល និងបំពេញបន្ថែមសមាសភាពរាជរដ្ឋាភិបាល នៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
- បានឃើញព្រះរាជក្រឹត្យលេខ នស/រកត/០៤១៦/៣៦៨ ចុះថ្ងៃទី០៤ ខែមេសា ឆ្នាំ២០១៦ ស្តីពីការកែសម្រួល និងបំពេញបន្ថែមសមាសភាពរាជរដ្ឋាភិបាលនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
- បានឃើញព្រះរាជក្រមលេខ ០២/នស/៩៤ ចុះថ្ងៃទី២០ ខែកក្កដា ឆ្នាំ១៩៩៤ ដែលប្រកាសឱ្យប្រើច្បាប់ស្តីពីការរៀបចំ និងការប្រព្រឹត្តទៅនៃគណៈរដ្ឋមន្ត្រី
- បានឃើញព្រះរាជក្រមលេខ នស/រកម/០១៩៦/១៨ ចុះថ្ងៃទី២៤ ខែមករា ឆ្នាំ១៩៩៦ ដែលប្រកាសឱ្យប្រើច្បាប់ស្តីពីការបង្កើតក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និងហិរញ្ញវត្ថុ
- បានឃើញព្រះរាជក្រមលេខ នស/រកម/១០០៧/០២៨ ចុះថ្ងៃទី១៩ ខែតុលា ឆ្នាំ២០០៧ ដែលប្រកាសឱ្យប្រើច្បាប់ស្តីពីការបោះផ្សាយ និងការជួញដូរមូលបត្រមហាជន
- បានឃើញអនុក្រឹត្យលេខ ៩៧ អនក្រ/បក ចុះថ្ងៃទី២៣ ខែកក្កដា ឆ្នាំ២០០៨ ស្តីពីការរៀបចំ និងការប្រព្រឹត្តទៅនៃគណៈកម្មការមូលបត្រកម្ពុជា
- បានឃើញអនុក្រឹត្យលេខ ៥៤ អនក្រ/បក ចុះថ្ងៃទី០៨ ខែមេសា ឆ្នាំ២០០៩ ស្តីពីការអនុវត្តច្បាប់ស្តីពីការបោះផ្សាយ និងការជួញដូរមូលបត្រមហាជន
- បានឃើញប្រកាសលេខ ០០៩/១៧ គ.ម.ក./ប្រ.ក ចុះថ្ងៃទី១៧ ខែសីហា ឆ្នាំ២០១៧ ស្តីពីការបោះផ្សាយលក់មូលបត្របំណុលជាសាធារណៈ

- យោងតាមការអនុម័តនៃសម័យប្រជុំពេញអង្គរបស់គណៈកម្មការមូលបត្រកម្ពុជានាថ្ងៃទី០១ ខែសីហា ឆ្នាំ២០១៧

សម្រេច

ជំពូកទី ១

បទប្បញ្ញត្តិទូទៅ

ប្រការ ១.- គោលបំណង

ប្រកាសនេះមានគោលបំណងកំណត់ពីលក្ខខណ្ឌតម្រូវ និងនីតិវិធីដើម្បីផ្តល់ការទទួលស្គាល់ដល់ បុគ្គលដែលមានបំណងផ្តល់សេវាធ្វើចំណាត់ថ្នាក់លទ្ធភាពសងក្នុងវិស័យមូលបត្រ នៅព្រះរាជាណាចក្រ កម្ពុជា ព្រមទាំងកំណត់អំពីកាតព្វកិច្ចរបស់ភ្នាក់ងារវាយតម្លៃលទ្ធភាពសង ដោយអនុលោមតាមច្បាប់ស្តីពី ការបោះផ្សាយ និងការជួញដូរមូលបត្រមហាជន និងអនុក្រឹត្យស្តីពីការអនុវត្តច្បាប់ស្តីពីការបោះផ្សាយ និង ការជួញដូរមូលបត្រមហាជន និងបទប្បញ្ញត្តិពាក់ព័ន្ធជាធរមាន។

ប្រការ ២.- និយមន័យ

និយមន័យនៃពាក្យបច្ចេកទេសដែលប្រើប្រាស់ក្នុងប្រកាសនេះ ត្រូវបានកំណត់ក្នុងប្រការនេះ និង មាននៅក្នុងសទ្ទានុក្រមដែលជាឧបសម្ព័ន្ធនៃច្បាប់ស្តីពីការបោះផ្សាយ និងការជួញដូរមូលបត្រមហាជន និងអនុក្រឹត្យស្តីពីការអនុវត្តច្បាប់ស្តីពីការបោះផ្សាយ និងការជួញដូរមូលបត្រមហាជន៖

១- គណៈកម្មាធិការចំណាត់ថ្នាក់ (Rating Committee) សំដៅដល់គណៈកម្មាធិការដែលត្រូវបង្កើត ឡើងដោយភ្នាក់ងារវាយតម្លៃលទ្ធភាពសង ដើម្បីរៀបចំធ្វើចំណាត់ថ្នាក់លើបុគ្គលរងការធ្វើចំណាត់ថ្នាក់ ឬ មូលបត្របំណុលដែលត្រូវបោះផ្សាយលក់។

២- ចំណាត់ថ្នាក់ (Rating) សំដៅដល់ការកម្រិតចំណាត់ថ្នាក់លទ្ធភាពសង ដោយបញ្ជាក់ក្នុងទម្រង់ និមិត្តសញ្ញាស្តង់ដារ ចំណាត់ថ្នាក់ស្ថិតិ ឬក្នុងទម្រង់ស្តង់ដារផ្សេងទៀត ដែលត្រូវបានចេញដោយភ្នាក់ងារ វាយតម្លៃលទ្ធភាពសង។

៣- បុគ្គលរងការធ្វើចំណាត់ថ្នាក់ (Credit Rated Entity) សំដៅដល់បុគ្គលដែលប្រើប្រាស់សេវារបស់ ភ្នាក់ងារវាយតម្លៃលទ្ធភាពសង។

៤- ភ្នាក់ងារវាយតម្លៃលទ្ធភាពសង (Credit Rating Agency) សំដៅដល់បុគ្គលដែលទទួលបាន ការទទួលស្គាល់ពី **គ.ម.ក.** ដើម្បីផ្តល់សេវាធ្វើចំណាត់ថ្នាក់លើបុគ្គលរងការធ្វើចំណាត់ថ្នាក់ ឬមូលបត្រ បំណុលដែលត្រូវបោះផ្សាយលក់។

៥- ភ្នាក់ងារវាយតម្លៃលទ្ធភាពសងអន្តរជាតិ (International Credit Rating Agency) សំដៅដល់ ភ្នាក់ងារវាយតម្លៃលទ្ធភាពសងអន្តរជាតិ ដែលមាននៅក្នុងបញ្ជីឈ្មោះភ្នាក់ងារវាយតម្លៃលទ្ធភាពសងអន្តរ- ជាតិដែលរៀបចំឡើងដោយ គ.ម.ក. ។

៦- អនុក្រឹត្យ សំដៅដល់អនុក្រឹត្យស្តីពីការអនុវត្តច្បាប់ស្តីពីការបោះផ្សាយ និងការផ្សព្វផ្សាយមូលបត្រ មហាជន។

ជំពូកទី ២
លក្ខខណ្ឌ និងនីតិវិធីនៃការទទួលស្គាល់

ប្រការ ៣.- បុគ្គលដាក់ពាក្យស្នើសុំធ្វើជាភ្នាក់ងារវាយតម្លៃលទ្ធភាពសង

បុគ្គលដែលមានបំណងផ្តល់សេវាធ្វើចំណាត់ថ្នាក់លទ្ធភាពសងក្នុងវិស័យមូលបត្រ នៅព្រះរាជាណា- ចក្រកម្ពុជា ត្រូវដាក់ពាក្យស្នើសុំ និងទទួលបានការទទួលស្គាល់ពី គ.ម.ក. ។

ដោយឡែក គ.ម.ក. នឹងរៀបចំបញ្ជីឈ្មោះភ្នាក់ងារវាយតម្លៃលទ្ធភាពសងអន្តរជាតិដែលមាន គុណវុឌ្ឍិគ្រប់គ្រាន់ ដើម្បីផ្តល់សេវាធ្វើចំណាត់ថ្នាក់លទ្ធភាពសងក្នុងវិស័យមូលបត្រនៅព្រះរាជាណាចក្រ កម្ពុជា និងត្រូវផ្សព្វផ្សាយជាសាធារណៈ។

ប្រការ ៤.- លក្ខខណ្ឌតម្រូវ

បុគ្គលដាក់ពាក្យស្នើសុំធ្វើជាភ្នាក់ងារវាយតម្លៃលទ្ធភាពសងត្រូវបំពេញលក្ខខណ្ឌ ដូចខាងក្រោម៖

១- ចុះបញ្ជីពាណិជ្ជកម្ម នៅព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា។

២- មានដើមទុនយ៉ាងតិច ២.០០០.០០០.០០០ (ពីរមីលាន) រៀល។

៣- មានអភិបាល និងបុគ្គលិកជាន់ខ្ពស់ ដែលបំពេញលក្ខខណ្ឌ ដូចមានចែងក្នុងប្រការ ៦ នៃ ប្រកាសនេះ។

៤- មានលក្ខខណ្ឌធនធានមនុស្ស ដូចខាងក្រោម៖

ក- មានអ្នកវិភាគដែលមានលក្ខណសម្បត្តិនិងអត្តចរិតល្អ សមត្ថភាព និងបទពិសោធន៍គ្រប់គ្រាន់ ដូចមានចែងក្នុងប្រការ ៥ នៃប្រកាសនេះ ដើម្បីបំពេញការងារធ្វើចំណាត់ថ្នាក់ និងការងារតាមដានការវិវត្តន៍ នៃចំណាត់ថ្នាក់បុគ្គលរងការធ្វើចំណាត់ថ្នាក់ និង/ឬមូលបត្របំណុល។

ខ- មានអ្នកវិភាគគ្រប់គ្រាន់ ដើម្បីធានាប្រតិបត្តិការប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាព និងសក្តិសិទ្ធិភាព។

គ- មានគោលនយោបាយ និងនីតិវិធី ដែលធានាថា អ្នកវិភាគបានទទួលការបណ្តុះបណ្តាល គ្រប់គ្រាន់ ដើម្បីជួយសម្រួលដល់ការផ្តល់យោបល់ប្រកបដោយឯករាជ្យភាព ភាពមិនលម្អៀង និងភាព អាចជឿទុកចិត្តបាន។

ឃ-មានយន្តការ និងនីតិវិធីច្បាស់លាស់ពាក់ព័ន្ធនឹងការជ្រើសរើស ការវាយតម្លៃឡើងវិញ ការផ្តល់លាភការ និងការផ្តល់ប្រាក់លើកទឹកចិត្តសម្រាប់អ្នកវិភាគ និងបុគ្គលិកផ្នែកចំណាត់ថ្នាក់។

ង-មានប្រព័ន្ធបច្ចេកវិទ្យាគ្រប់គ្រាន់ដើម្បីផ្តល់សេវាធ្វើចំណាត់ថ្នាក់លទ្ធភាពសងប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាព និងភាពអាចជឿទុកចិត្តបាន ដូចខាងក្រោម៖

ក-មានហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធ និងប្រព័ន្ធព័ត៌មានវិទ្យាគ្រប់គ្រាន់ ដើម្បីផ្តល់សេវាចំណាត់ថ្នាក់លើមូលបត្របំណុលដែលអាចជឿទុកចិត្តបាន។

ខ-មានប្រព័ន្ធរក្សាទិន្នន័យ (Data base) និងប្រព័ន្ធការពារ (Firewall) ។

គ-មានប្រព័ន្ធទ្រទ្រង់ (Back-up Systems) គ្រប់គ្រាន់ និងប្រព័ន្ធប្រមូលទិន្នន័យមកវិញ (Recovery System) ។

ឃ-មានផែនការអាជីវកម្មសម្រាប់រយៈពេល ១ (មួយ) ឆ្នាំ។

ង-មានធានារ៉ាប់រងវិជ្ជាជីវៈ។

ច-មានក្រមសីលធម៌វិជ្ជាជីវៈ។

ឆ-មានយន្តការ និងនីតិវិធីច្បាស់លាស់ដើម្បីជៀសវាងទំនាស់ផលប្រយោជន៍។

១០-មានវិធីសាស្ត្រ និងនីតិវិធីក្នុងការធ្វើចំណាត់ថ្នាក់ច្បាស់លាស់ ដែលអាចជឿទុកចិត្តបាន។

១១-មានយន្តការ និងនីតិវិធីក្នុងការអនុវត្តការធ្វើចំណាត់ថ្នាក់ប្រកបដោយឯករាជ្យ និងផ្តល់នូវទស្សនៈមិនលម្អៀង។

ប្រការ ៥.- លក្ខខណ្ឌតម្រូវសម្រាប់អ្នកវិភាគ

អ្នកវិភាគរបស់បុគ្គលដាក់ពាក្យស្នើសុំត្រូវ៖

១- មានសញ្ញាបត្រចាប់ពីថ្នាក់បរិញ្ញាបត្រឡើងទៅ ជំនាញហិរញ្ញវត្ថុ គ្រប់គ្រងហិរញ្ញវត្ថុ សេដ្ឋកិច្ច ឬគណនេយ្យ ឬមានកម្រិតវិជ្ជាជីវៈដូចជា គណនេយ្យករជំនាញ (Certified Public Accountant-CPA) ឬអ្នកវិភាគហិរញ្ញវត្ថុជំនាញ (Chartered Financial Analyst-CFA) ឬប្រភេទដទៃទៀតដែលមានកម្រិតប្រហាក់ប្រហែល។

២- មានបទពិសោធន៍ការងារពាក់ព័ន្ធនឹងការវាយតម្លៃឥណទាន ឬការធ្វើចំណាត់ថ្នាក់លទ្ធភាពសងក្នុងវិស័យហិរញ្ញវត្ថុ ឬមិនមែនហិរញ្ញវត្ថុ យ៉ាងតិច ២ (ពីរ) ឆ្នាំ។

៣- មិនធ្លាប់ត្រូវបានផ្តន្ទាទោសជាស្ថាពរពីបទឧក្រិដ្ឋ ឬបទមជ្ឈិមដែលមានជាអាទិ៍ ការលួច ការធាតុ ការរំលោភលើទំនុកចិត្ត ការបន្លំ។

៤- មិនធ្លាប់ទទួលរងការដាក់ទណ្ឌកម្មពីអគ្គនាយកនៃ **គ.ម.ក.** ។

ប្រការ ៦.- លក្ខខណ្ឌតម្រូវសម្រាប់អភិបាល និងបុគ្គលិកជាន់ខ្ពស់

អភិបាល និងបុគ្គលិកជាន់ខ្ពស់របស់បុគ្គលដាក់ពាក្យស្នើសុំត្រូវមានលក្ខណសម្បត្តិ ដូចខាងក្រោម៖

១- មានសុចរិតភាព សមត្ថភាព និងទេពកោសល្យ។

២- មានភាពជាអ្នកដឹកនាំ។

៣- មិនធ្លាប់ត្រូវបានប្រកាសក្រុមធននៅក្នុង ឬក្រៅព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា។

៤- មិនធ្លាប់ត្រូវបានផ្ដន្ទាទោសជាស្ថាពរពីបទឧក្រិដ្ឋ ឬបទមជ្ឈិមណាមួយក្នុងរយៈពេល ៥ (ប្រាំ) ឆ្នាំ ចុងក្រោយ។

៥- មិនធ្លាប់ត្រូវបានព្យួរភារកិច្ច ឬត្រូវបានដាក់ទណ្ឌកម្មពិន័យដោយអាជ្ញាធរមានសមត្ថកិច្ចក្នុង រយៈពេល ៥ (ប្រាំ) ឆ្នាំចុងក្រោយ។

៦- មានយ៉ាងហោចណាស់ អភិបាល ឬបុគ្គលិកជាន់ខ្ពស់ ១ (មួយ) រូប មានចំណេះដឹង និងបទពិសោធន៍ ក្នុងវិស័យហិរញ្ញវត្ថុយ៉ាងតិច ៣ (បី) ឆ្នាំ។

ប្រការ ៧.- ពាក្យស្នើសុំការទទួលស្គាល់

បុគ្គលដាក់ពាក្យស្នើសុំត្រូវបំពេញពាក្យស្នើសុំតាមទម្រង់ដែលកំណត់ដោយ **គ.ម.ក.** ដោយត្រូវ ភ្ជាប់មកជាមួយនូវឯកសារដូចខាងក្រោម៖

១- សម្រាប់បុគ្គលដាក់ពាក្យស្នើសុំធ្វើជាភ្នាក់ងារវាយតម្លៃលទ្ធភាពសង

ក- វិញ្ញាបនបត្រចុះបញ្ជីពាណិជ្ជកម្ម ថតចម្លងដោយមានការបញ្ជាក់ត្រឹមត្រូវ។

ខ- វិញ្ញាបនបត្រចុះបញ្ជីពន្ធដារ ថតចម្លងដោយមានការបញ្ជាក់ត្រឹមត្រូវ។

គ- បណ្ណពន្ធដារ (ឆ្នាំចរន្ត) ថតចម្លងដោយមានការបញ្ជាក់ត្រឹមត្រូវ។

ឃ- លក្ខន្តិកៈក្រុមហ៊ុន ថតចម្លងដោយមានការបញ្ជាក់ត្រឹមត្រូវ។

ង- លិខិតបញ្ជាក់ពីដើមទុនចេញដោយធនាគារពាណិជ្ជ។

ច- បញ្ជីវាយនាមរបស់អភិបាល បុគ្គលិកជាន់ខ្ពស់ និងអ្នកវិភាគ។

ឆ- អង្គការលេខ។

ជ- ផែនការអាជីវកម្មសម្រាប់រយៈពេល ១ (មួយ) ឆ្នាំ។

ឈ- វិធីសាស្ត្រធ្វើចំណាត់ថ្នាក់លទ្ធភាពសង។

ញ- យន្តការ និងនីតិវិធីនៃការជ្រើសរើស ដំឡើងឋានៈ លាភការ និងប្រាក់លើកទឹកចិត្តសម្រាប់ អ្នកវិភាគ និងបុគ្គលិក។

ដ- គោលការណ៍ និងនីតិវិធីនៃការចុះកិច្ចសន្យាជាមួយអតិថិជន។

ប- គោលការណ៍ និងនីតិវិធីទទួលស្គាល់អតិថិជន។

ខ- ក្រមសីលធម៌វិជ្ជាជីវៈ ដូចមានចែងក្នុងប្រការ ១៦ នៃប្រកាសនេះ។

ឃ- កិច្ចសន្យាធានារ៉ាប់រងវិជ្ជាជីវៈ។

ង- ឯកសារផ្សេងទៀតដែលតម្រូវដោយអគ្គនាយកនៃ **គ.ម.ក.** ។

២- សម្រាប់អភិបាល បុគ្គលិកជាន់ខ្ពស់ និងអ្នកវិភាគ

ក- សញ្ញាបត្រ ថតចម្លងដោយមានបញ្ជាក់ត្រឹមត្រូវ សម្រាប់អ្នកវិភាគ។

ខ- ប្រវត្តិរូបសង្ខេប ដោយបញ្ជាក់ពីបទពិសោធន៍ការងារ។

គ- លិខិតថ្កោលទោសដែលចេញដោយអាជ្ញាធរមានសមត្ថកិច្ច។

ឃ- អត្តសញ្ញាណប័ណ្ណ ឬលិខិតឆ្លងដែនថតចម្លង។

ង- កិច្ចសន្យាការងារ ឬលិខិតបញ្ជាក់ការងារ។

ច- សេចក្តីថ្លែងស្តីពីការអនុវត្តតាមលក្ខខណ្ឌតម្រូវដូចមានចែងក្នុងប្រកាស ៦ នៃប្រកាសនេះ សម្រាប់អភិបាល និងបុគ្គលិកជាន់ខ្ពស់។

ឆ- ឯកសារផ្សេងទៀតដែលតម្រូវដោយអគ្គនាយកនៃ **គ.ម.ត.** ។

ប្រការ ៨.- ការបដិសេធលើពាក្យស្នើសុំ

អគ្គនាយកនៃ **គ.ម.ត.** អាចបដិសេធលើពាក្យស្នើសុំធ្វើជាភ្នាក់ងារវាយតម្លៃលទ្ធភាពសង ដោយផ្អែកលើមូលហេតុដូចខាងក្រោម៖

១- បុគ្គលដាក់ពាក្យស្នើសុំមិនបានបំពេញនូវលក្ខខណ្ឌ ដែលមានចែងក្នុងប្រកាសនេះ ឬសេចក្តីណែនាំផ្សេងទៀតដែលធ្វើនៅក្រោមប្រកាសនេះ។

២- ព័ត៌មាន ឬឯកសារដែលបុគ្គលដាក់ពាក្យស្នើសុំបានដាក់នៅ **គ.ម.ត.** មានលក្ខណៈក្លែងបន្លំ ឬដែលនាំឱ្យយល់ខុស។

៣- បុគ្គលដាក់ពាក្យស្នើសុំស្ថិតក្នុងស្ថានភាពឈានទៅរកការបញ្ឈប់ ឬរំលាយអាជីវកម្ម។

៤- សេចក្តីសម្រេចរបស់តុលាការ ដែលតម្រូវឱ្យបុគ្គលដាក់ពាក្យស្នើសុំទូទាត់សងបំណុល មិនត្រូវបានអនុវត្តតាមទាំងស្រុង ឬមួយផ្នែកដោយបុគ្គលដាក់ពាក្យស្នើសុំនោះ។

៥- បុគ្គលដាក់ពាក្យស្នើសុំ ឬអភិបាល ឬបុគ្គលិកជាន់ខ្ពស់របស់បុគ្គលដាក់ពាក្យស្នើសុំ៖

ក- បានធ្វើអាជីវកម្មដែលមានលក្ខណៈបោកបញ្ឆោត ឬកេងប្រវ័ញ្ច ឬមិនត្រឹមត្រូវ ដោយប្រកាណាមួយ។

ខ- បានប្រព្រឹត្តល្មើសនឹងច្បាប់ និងបទប្បញ្ញត្តិ ដែលការពារសាធារណជនឱ្យជៀសផុតពីការខាតបង់ផ្នែកហិរញ្ញវត្ថុ ដោយសារតែភាពមិនស្មោះត្រង់ ឬសមត្ថភាព ឬការប្រព្រឹត្តមិនត្រឹមត្រូវរបស់បុគ្គលនោះ ក្នុងការផ្តល់សេវាហិរញ្ញវត្ថុ ឬក្នុងការគ្រប់គ្រងក្រុមហ៊ុន។

គ- បានធ្វើ ឬជាប់ពាក់ព័ន្ធនឹងអាជីវកម្មណាមួយផ្សេងទៀត ដែលធ្វើឱ្យមានការសង្ស័យចំពោះសមត្ថភាព និងសុក្រឹតភាពនៃសេចក្តីសម្រេចរបស់ខ្លួន។

ឃ- ស្តែងចេញនូវភាពមិនអាចធ្វើសកម្មភាព ដើម្បីផលប្រយោជន៍អតិថិជនរបស់ខ្លួន ដោយសារតែភក្តីឈ្មោះ បុគ្គលិកលក្ខណៈ សេចក្តីសុចរិត និងភាពដែលអាចទុកចិត្តបានផ្នែកហិរញ្ញវត្ថុរបស់បុគ្គលទាំងនោះ។

ង- វ័ស្តងចេញនូវភាពមិនអាចធ្វើអាជីវកម្មបាន ក្រោមលក្ខខណ្ឌនៃការទទួលស្គាល់ ប្រកបដោយ ប្រសិទ្ធភាព ភាពស្មោះត្រង់ និងយុត្តិធម៌។

៦- បុគ្គលដាក់ពាក្យស្នើសុំ ឬភាគហ៊ុនិកដែលកាន់កាប់ភាគហ៊ុនមានសិទ្ធិបោះឆ្នោតចំនួនច្រើនលើស- លប់របស់បុគ្គលដាក់ពាក្យស្នើសុំ ធ្លាប់ត្រូវបានប្រកាសក្ស័យធន នៅក្នុង ឬក្រៅព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ក្នុងរយៈពេល ៥ (ប្រាំ) ឆ្នាំចុងក្រោយ គិតមកត្រឹមកាលបរិច្ឆេទដាក់ពាក្យស្នើសុំ។

៧- នៅពេលកើតមានហេតុការណ៍ណាមួយដែលអាច៖

ក- នាំឱ្យបុគ្គលដាក់ពាក្យស្នើសុំ ឬអភិបាល ឬបុគ្គលិកជាន់ខ្ពស់ ភាគហ៊ុនិកដែលកាន់កាប់ ភាគហ៊ុនបានសិទ្ធិបោះឆ្នោតចំនួនច្រើនលើសលប់របស់បុគ្គលដាក់ពាក្យស្នើសុំ មិនអាចធ្វើអាជីវកម្មបាន ត្រឹមត្រូវ។

ខ- ឆ្លុះបញ្ចាំងពីភាពមិនអាចជឿជាក់បានលើវិធីធ្វើអាជីវកម្មរបស់បុគ្គលដាក់ពាក្យស្នើសុំ។

៨- បុគ្គលដាក់ពាក្យស្នើសុំមាន ឬអាចនឹងមានការពាក់ព័ន្ធនឹងការសម្អាតប្រាក់ និងហិរញ្ញប្បទាន ភេរវកម្ម ឬការទទួលស្គាល់បុគ្គលដាក់ពាក្យស្នើសុំ អាចនឹងនាំឱ្យប៉ះពាល់ផលប្រយោជន៍សាធារណៈ។

អគ្គនាយកនៃ **គ.ម.ក.** មិនត្រូវបដិសេធលើពាក្យស្នើសុំធ្វើជាភ្នាក់ងារវាយតម្លៃលទ្ធភាពសង ដោយ មិនបានផ្តល់មូលហេតុជាលាយលក្ខណ៍អក្សរឡើយ។

ប្រការ ៩.- ការជូនដំណឹងដល់បុគ្គលដាក់ពាក្យស្នើសុំ

អគ្គនាយកនៃ **គ.ម.ក.** ត្រូវជូនដំណឹងអំពីការទទួលស្គាល់ ឬការមិនទទួលស្គាល់ភ្នាក់ងារវាយតម្លៃ លទ្ធភាពសង ក្នុងរយៈពេល ៤៥ (សែសិបប្រាំ) ថ្ងៃនៃថ្ងៃធ្វើការ បន្ទាប់ពីទទួលបានឯកសារពេញលេញ។

ប្រការ ១០.- សុពលភាពនៃការទទួលស្គាល់

សុពលភាពនៃការទទួលស្គាល់មានរយៈពេលមិនកំណត់។

ជំពូកទី ៣

លក្ខខណ្ឌប្រតិបត្តិការសម្រាប់ភ្នាក់ងារវាយតម្លៃលទ្ធភាពសង

ប្រការ ១១.- លក្ខខណ្ឌដែលមិនអនុញ្ញាតឱ្យធ្វើចំណាត់ថ្នាក់

ភ្នាក់ងារវាយតម្លៃលទ្ធភាពសងមិនត្រូវបានអនុញ្ញាតឱ្យធ្វើចំណាត់ថ្នាក់បុគ្គលរងការធ្វើចំណាត់ថ្នាក់ ក្នុងករណីភ្នាក់ងារវាយតម្លៃលទ្ធភាពសង៖

១- ជាភាគហ៊ុនិកដែលកាន់កាប់ភាគហ៊ុនចាប់ពី ៥ (ប្រាំ) ភាគរយឡើងទៅ របស់បុគ្គលរងការធ្វើ ចំណាត់ថ្នាក់។

២- មានទំនាក់ទំនងហិរញ្ញវត្ថុសំខាន់ជាមួយបុគ្គលរងការធ្វើចំណាត់ថ្នាក់ ដែលមិនមែនជាការទូទាត់ពាក់ព័ន្ធនឹងសេវាធ្វើចំណាត់ថ្នាក់លទ្ធភាពសង។

៣- មានបុគ្គលរងការធ្វើចំណាត់ថ្នាក់ ឬអភិបាល ឬបុគ្គលិកជាន់ខ្ពស់ ឬភាគហ៊ុនិកកាន់កាប់ភាគហ៊ុនចាប់ពី ៥ (ប្រាំ) ភាគរយឡើងទៅនៃបុគ្គលរងការធ្វើចំណាត់ថ្នាក់ ជាភាគីជាប់ពាក់ព័ន្ធនឹងភ្នាក់ងារវាយតម្លៃលទ្ធភាពសង។

៤- មានអភិបាល បុគ្គលិកជាន់ខ្ពស់ ឬអ្នកវិភាគជាសមាជិកគ្រួសារផ្ទាល់របស់អភិបាល បុគ្គលិកជាន់ខ្ពស់ ឬសវនករផ្ទៃក្នុង របស់បុគ្គលរងការធ្វើចំណាត់ថ្នាក់។

៥- ជាសមាគមរបស់បុគ្គលរងការធ្វើចំណាត់ថ្នាក់។

៦- មានទំនាក់ទំនងផ្សេងទៀតដែលអគ្គនាយកនៃ **គ.ម.ក.** យល់ឃើញថាអាចបង្កឱ្យមានទំនាស់ផលប្រយោជន៍ជាមួយបុគ្គលរងការធ្វើចំណាត់ថ្នាក់។

ប្រការ ១២.- វិធីសាស្ត្រ និងដំណើរការនៃការធ្វើចំណាត់ថ្នាក់

ភ្នាក់ងារវាយតម្លៃលទ្ធភាពសងត្រូវ៖

១- មានវិធីសាស្ត្រ និងដំណើរការនៃការធ្វើចំណាត់ថ្នាក់ ដែលមានលក្ខណៈរឹងមាំ មានលក្ខណៈជាប្រព័ន្ធ និងមានសង្គតិភាពក្នុងការអនុវត្ត។

២- បង្កើត រក្សា និងអនុវត្តនូវគោលនយោបាយ ការត្រួតពិនិត្យ និងនីតិវិធី ដែលធានានូវគុណភាព និងសុចរិតភាពក្នុងដំណើរការនៃការធ្វើចំណាត់ថ្នាក់របស់ខ្លួន។

៣- បង្កើតគណៈកម្មាធិការចំណាត់ថ្នាក់ ដោយមានសមាជិកដែលមានគុណវុឌ្ឍិគ្រប់គ្រាន់ និងមានចំណេះដឹងក្នុងការធ្វើចំណាត់ថ្នាក់។

៤- រៀបចំក្រុមការងារ និងដំណើរការនៃការធ្វើចំណាត់ថ្នាក់ ដើម្បីជំរុញឱ្យមាននិរន្តរភាព និងសង្គតិភាពនៃដំណើរការនៃការធ្វើចំណាត់ថ្នាក់។

ប្រការ ១៣.- គណៈកម្មាធិការចំណាត់ថ្នាក់

ភ្នាក់ងារវាយតម្លៃលទ្ធភាពសងត្រូវមានគណៈកម្មាធិការចំណាត់ថ្នាក់ ដើម្បីធានាថាដំណើរការនៃការធ្វើចំណាត់ថ្នាក់មានឯករាជ្យភាព ភាពមិនលម្អៀង និងភាពអាចជឿទុកចិត្តបាន។ ការធ្វើចំណាត់ថ្នាក់ត្រូវធ្វើឡើងដោយគណៈកម្មាធិការចំណាត់ថ្នាក់។

គណៈកម្មាធិការចំណាត់ថ្នាក់ត្រូវបំពេញលក្ខខណ្ឌដូចខាងក្រោម៖

១- សមាជិករបស់គណៈកម្មាធិការចំណាត់ថ្នាក់ត្រូវមានចំនួនយ៉ាងតិច ៣ (បី) រូប ដែលអភិបាលចំនួន ១ (មួយ) រូប ជាប្រធាន និងអ្នកវិភាគចំនួន ២ (ពីរ) រូប ជាសមាជិក។

២- សមាជិកនៃគណៈកម្មាធិការចំណាត់ថ្នាក់ត្រូវតែជាអ្នកដែលមានចំណេះដឹង និងបទពិសោធន៍

គ្រប់គ្រាន់នៅក្នុងវិស័យជាប់ពាក់ព័ន្ធនឹងការធ្វើចំណាត់ថ្នាក់លទ្ធភាពសង។

៣- សម្តែងរបស់ប្រធានគណៈកម្មាធិការចំណាត់ថ្នាក់មានឧត្តមានុភាព ក្នុងករណីសម្តែងឆ្នោតស្មើគ្នា។

ប្រការ ១៤.- ឯករាជ្យភាព ភាពមិនលម្អៀង និងទំនាស់ផលប្រយោជន៍

ភ្នាក់ងារវាយតម្លៃលទ្ធភាពសងត្រូវធានាថា៖

១- អភិបាល និងបុគ្គលិកជាន់ខ្ពស់ អនុវត្តភារកិច្ចដោយសេរី ពុំមានអន្តរាគមន៍ ឬឥទ្ធិពលពីភាគហ៊ុនិក ដើម្បីរក្សាឱ្យបានឯករាជ្យភាព ភាពមិនលម្អៀង និងជៀសវាងនូវរាល់ទំនាស់ផលប្រយោជន៍។

២- មានគោលនយោបាយ ការត្រួតពិនិត្យ និងនីតិវិធី ដើម្បីរក្សាឱ្យបានឯករាជ្យភាព ភាពមិនលម្អៀង និងជៀសវាងនូវរាល់ទំនាស់ផលប្រយោជន៍។

៣- អ្នកវិភាគ ឬសមាជិកគណៈកម្មាធិការចំណាត់ថ្នាក់ មិនត្រូវបានអនុញ្ញាតឱ្យចូលរួមធ្វើចំណាត់ថ្នាក់ ឬផ្តល់យោបល់ពាក់ព័ន្ធនឹងការធ្វើចំណាត់ថ្នាក់លទ្ធភាពសងរបស់បុគ្គលរងការធ្វើចំណាត់ថ្នាក់ ក្នុងករណី អ្នកវិភាគ ឬសមាជិកគណៈកម្មាធិការចំណាត់ថ្នាក់ មានទំនាស់ផលប្រយោជន៍។

ប្រការ ១៥.- ឯករាជ្យភាពនៃការសម្រេចចិត្តធ្វើចំណាត់ថ្នាក់

ភ្នាក់ងារវាយតម្លៃលទ្ធភាពសងត្រូវមានរចនាសម្ព័ន្ធ និងដំណើរការនៃការធ្វើចំណាត់ថ្នាក់ ដើម្បីធានា ថា រាល់ការសម្រេចចិត្តធ្វើចំណាត់ថ្នាក់មិនទទួលរងឥទ្ធិពលពីកម្រៃសេវា ចំណូលដទៃទៀត ឬអាជីវកម្មជា សក្តានុពលនៃបុគ្គលរងការធ្វើចំណាត់ថ្នាក់ឡើយ។

ប្រការ ១៦.- ក្រមសីលធម៌វិជ្ជាជីវៈ

ភ្នាក់ងារវាយតម្លៃលទ្ធភាពសងត្រូវរៀបចំឱ្យមានក្រមសីលធម៌វិជ្ជាជីវៈសម្រាប់បុគ្គលិក ដែលមាន ចែងជាអប្បបរមានូវវិធានដូចខាងក្រោម៖

១- គោលនយោបាយ ការត្រួតពិនិត្យ និងនីតិវិធី សម្រាប់ដំណើរការនៃការធ្វើចំណាត់ថ្នាក់។

២- ឯករាជ្យភាព ភាពមិនលម្អៀង និងការគ្រប់គ្រងទំនាស់ផលប្រយោជន៍ ។

៣- វិធានក្នុងការត្រួតពិនិត្យនូវរាល់កិច្ចការ ដោយមានការគ្រប់គ្រងហានិភ័យ និងប្រព័ន្ធត្រួតពិនិត្យ ផ្ទៃក្នុងដែលសមស្រប។

៤- គោលនយោបាយ និងអភិបាលកិច្ចសាជីវកម្មល្អ។

៥- វិធានស្តីពីការរក្សាការសម្ងាត់។

៦- វិធាន នីតិវិធី និងគោលការណ៍ក្នុងការផ្តល់ព័ត៌មានឱ្យបានទាន់ពេល និងតម្លាភាព។

៧- គោលការណ៍ និងនីតិវិធីទទួលស្គាល់អតិថិជន។

ជំពូកទី ៤

កាតព្វកិច្ចរបស់ភ្នាក់ងារវាយតម្លៃលទ្ធភាពសង្ខេប

ប្រការ ១៧.- ការអនុវត្តក្រមសីលធម៌ និងបទប្បញ្ញត្តិពាក់ព័ន្ធ

ភ្នាក់ងារវាយតម្លៃលទ្ធភាពសង្ខេបត្រូវ៖

១- អនុវត្តតាមលក្ខខណ្ឌតម្រូវដូចមានចែងក្នុងប្រការ ៤ នៃប្រកាសនេះ។

២- មានយន្តការនិងវិធានការពិន័យ និងអនុវត្តវិធានការពិន័យ ក្នុងករណីមានការប្រព្រឹត្តល្មើសនឹងក្រមសីលធម៌វិជ្ជាជីវៈ។

៣- រាយការណ៍ជូន **គ.ម.ក.** ភ្លាម ក្នុងករណីមានការប្រព្រឹត្តល្មើសនឹងក្រមសីលធម៌វិជ្ជាជីវៈ វិធានការពិន័យដែលបានអនុវត្ត ឬករណីមានការសង្ស័យប្រព្រឹត្តល្មើសនឹងច្បាប់ ឬបទប្បញ្ញត្តិពាក់ព័ន្ធជាធរមាន។

ប្រការ ១៨.- ធនធានមនុស្ស និងការបណ្តុះបណ្តាល

ភ្នាក់ងារវាយតម្លៃលទ្ធភាពសង្ខេបត្រូវ៖

១- រក្សាឱ្យមានអ្នកវិភាគយ៉ាងតិចចំនួន ២ (ពីរ) រូប។

២- ធានាថាបុគ្គលិក និងអ្នកវិភាគដែលចូលរួមក្នុងដំណើរការនៃការធ្វើចំណាត់ថ្នាក់និងត្រួតពិនិត្យទទួលបាននូវការបណ្តុះបណ្តាលជាប្រចាំ ដើម្បីរក្សាបាននូវសមត្ថភាព។

ប្រការ ១៩.- ការធ្វើបច្ចុប្បន្នកម្ម

ភ្នាក់ងារវាយតម្លៃលទ្ធភាពសង្ខេបត្រូវតាមដាន និងធ្វើបច្ចុប្បន្នកម្មលើវិធីសាស្ត្រ លក្ខណៈវិនិច្ឆ័យ ដំណើរការនៃការធ្វើចំណាត់ថ្នាក់ និងក្របខ័ណ្ឌបទប្បញ្ញត្តិផ្សេងៗជាប្រចាំ។

ប្រការ ២០.- តម្លាភាព និងការបង្ហាញព័ត៌មាន

ភ្នាក់ងារវាយតម្លៃលទ្ធភាពសង្ខេបត្រូវ៖

១- ធ្វើការផ្សព្វផ្សាយជាសាធារណៈដោយលម្អិតអំពីដំណើរការនៃការធ្វើចំណាត់ថ្នាក់។

២- ធ្វើការផ្សព្វផ្សាយជាសាធារណៈអំពីវិធីសាស្ត្រក្នុងការធ្វើចំណាត់ថ្នាក់ លក្ខណៈវិនិច្ឆ័យ ការធ្វើបច្ចុប្បន្នកម្មលើវិធីសាស្ត្រធ្វើចំណាត់ថ្នាក់ និងលទ្ធផលនៃការធ្វើចំណាត់ថ្នាក់តាមរយៈគេហទំព័ររបស់ភ្នាក់ងារវាយតម្លៃលទ្ធភាពសង្ខេប និង/ឬប្រព័ន្ធផ្សព្វផ្សាយដែលបានការទទួលស្គាល់ពី **គ.ម.ក.** ។

ប្រការ ២១.- កាតព្វកិច្ចរាយការណ៍ជូន **គ.ម.ក.**

ភ្នាក់ងារវាយតម្លៃលទ្ធភាពសង្ខេបត្រូវរាយការណ៍ជូន **គ.ម.ក.** នូវព័ត៌មាន ដូចខាងក្រោម៖

១- កម្រៃសេវា ដោយរួមទាំងកម្រៃសេវាធ្វើចំណាត់ថ្នាក់អប្បបរមា និងអតិបរមា ដែលដាក់បន្ទុកសម្រាប់ការធ្វើចំណាត់ថ្នាក់លើមូលបត្របំណុល និង/ឬបុគ្គលរងការធ្វើចំណាត់ថ្នាក់។

២- ករណីមានការផ្លាស់ប្តូរ ឬកែប្រែពាក់ព័ន្ធនឹងហេតុការណ៍ណាមួយនៃលក្ខខណ្ឌតម្រូវដូចមានចែង ក្នុងប្រកាសនេះ ដោយរាប់បញ្ចូលទាំងហេតុការណ៍ដូចខាងក្រោម៖

- ករណីមានការផ្លាស់ប្តូរអតិបាល បុគ្គលិកជាន់ខ្ពស់ និង/ឬអ្នកវិភាគ របស់ភ្នាក់ងារវាយតម្លៃ លទ្ធភាពសង
- ករណីមានការផ្លាស់ប្តូររចនាសម្ព័ន្ធភាគហ៊ុនិក
- ករណីមានការផ្លាស់ប្តូរអាសយដ្ឋានអាជីវកម្ម។

៣- ព័ត៌មានផ្សេងទៀត ដែលតម្រូវដោយអគ្គនាយកនៃ **គ.ម.ក.** ។

ប្រការ ២២.- ការរក្សាការសម្ងាត់នៃព័ត៌មាន

ភ្នាក់ងារវាយតម្លៃលទ្ធភាពសងត្រូវរក្សាការសម្ងាត់នូវព័ត៌មានដែលទទួលបានពីអតិថិជន ដោយ គោរពតាមបទប្បញ្ញត្តិពាក់ព័ន្ធនឹងការរក្សាការសម្ងាត់នៃព័ត៌មាន ក្រមសីលធម៌វិជ្ជាជីវៈ និងកិច្ចព្រមព្រៀង ស្តីពីការរក្សាការសម្ងាត់ដែលធ្វើឡើងដោយភ្នាក់ងារវាយតម្លៃលទ្ធភាពសង និងអតិថិជន លើកលែងតែ ព័ត៌មានដែលតម្រូវឱ្យផ្សព្វផ្សាយដោយអគ្គនាយកនៃ **គ.ម.ក.** ។

ភ្នាក់ងារវាយតម្លៃលទ្ធភាពសងត្រូវបង្កើត រក្សា និងអនុវត្តនូវគោលនយោបាយ ការត្រួតពិនិត្យ និងនីតិវិធី ដើម្បីទប់ស្កាត់ការប្រើប្រាស់ខុសនូវព័ត៌មានដែលមិនសម្រាប់ការផ្សព្វផ្សាយជាសាធារណៈ ហើយ ធានាថានីតិវិធីទាំងនេះត្រូវបានអនុវត្ត។

ប្រការ ២៣.- ការផ្តល់របាយការណ៍ប្រចាំឆ្នាំ

ក្នុងរយៈពេល ៩០ (កៅសិប) ថ្ងៃបន្ទាប់ពីបញ្ចប់ឆ្នាំសារពើពន្ធ ឬក្នុងរយៈពេលសមស្របណាមួយដែល អនុញ្ញាតដោយអគ្គនាយកនៃ **គ.ម.ក.** ភ្នាក់ងារវាយតម្លៃលទ្ធភាពសងត្រូវផ្តល់ជូន **គ.ម.ក.** នូវរបាយការណ៍ ប្រចាំឆ្នាំ និងរបាយការណ៍ហិរញ្ញវត្ថុដែលបានធ្វើសវនកម្មរួច។

ប្រការ ២៤.- របាយការណ៍ចំណាត់ថ្នាក់លទ្ធភាពសងរបស់ភ្នាក់ងារវាយតម្លៃលទ្ធភាពសង

ភ្នាក់ងារវាយតម្លៃលទ្ធភាពសងត្រូវរៀបចំរបាយការណ៍ចំណាត់ថ្នាក់លទ្ធភាពសងដែលមានព័ត៌មាន និងមានការវិភាគគ្រប់គ្រាន់។ របាយការណ៍ចំណាត់ថ្នាក់លទ្ធភាពសងត្រូវមានយ៉ាងតិចនូវ៖

- ១- ព័ត៌មានពាក់ព័ន្ធនឹងបុគ្គលរងការធ្វើចំណាត់ថ្នាក់។
- ២- ព័ត៌មានពាក់ព័ន្ធនឹងមូលបត្របំណុលដែលបានបោះផ្សាយ។
- ៣- កត្តាធ្វើចំណាត់ថ្នាក់សំខាន់ៗ ទាំងបរិមាណ និងគុណភាព។
- ៤- ការបង្ហាញនូវមូលដ្ឋានគំរូ (Benchmark) ដែលបានប្រើប្រាស់។
- ៥- ការវិភាគលើចំណុចរលើប និងលទ្ធផលនៃការវិភាគ។
- ៦- ការវិភាគអំពីការខកខានមិនបានសងបំណុល (Default Study) ។

- ៧- ការវិភាគប្រៀបធៀបក្នុងឧស្សាហកម្ម ឬក្រុមហ៊ុនដទៃទៀត។
- ៨- ការបង្ហាញពីការលើកកម្ពស់នៃកម្រិតពិន្ទុ (Credit Enhancement) ។
- ៩- ការបង្ហាញពីកិច្ចព្រមព្រៀងគន្លឹះនៃឥណទាន (Key Covenants) ដែលបង្កើន ឬបន្ថយនៃកម្រិតពិន្ទុ។

ប្រការ ២៥.- ការតាមដានមូលបត្របំណុលដែលបានធ្វើចំណាត់ថ្នាក់រួច

ភ្នាក់ងារវាយតម្លៃលទ្ធភាពសងត្រូវ៖

- ១- មានគោលនយោបាយ ការត្រួតពិនិត្យ និងយន្តការ ដើម្បីធានាថាមូលបត្របំណុលដែលបានធ្វើចំណាត់ថ្នាក់រួចដោយភ្នាក់ងារវាយតម្លៃលទ្ធភាពសងនោះ ត្រូវបានតាមដានដោយយកចិត្តទុកដាក់ជាប្រចាំ។
- ២- ពិនិត្យឡើងវិញលើការធ្វើចំណាត់ថ្នាក់មូលបត្របំណុលដែលកំពុងចរនៅលើទីផ្សារ និងផ្តល់យោបល់ និងរបាយការណ៍ចំណាត់ថ្នាក់ឱ្យទាន់ពេល និងមានសង្គតិភាពដល់បុគ្គលបោះផ្សាយ។
- ៣- បង្កើតនូវក្របខ័ណ្ឌនៃការតាមដានការធ្វើចំណាត់ថ្នាក់ និងអនុវត្តក្របខ័ណ្ឌនោះ។
- ៤- តាមដាន និងធ្វើបច្ចុប្បន្នកម្មរាល់ការធ្វើចំណាត់ថ្នាក់ដែលបានធ្វើរួច រហូតដល់ពេលដែលបុគ្គលរងការធ្វើចំណាត់ថ្នាក់ស្នើបញ្ឈប់ ឬមូលបត្របំណុលដែលបានបោះផ្សាយ ត្រូវបានប្រមូលមកវិញ។

ជំពូកទី ៥

កម្រៃ និងបន្ទុក

ប្រការ ២៦.- ថ្លៃពាក្យស្នើសុំការទទួលស្គាល់

ភ្នាក់ងារវាយតម្លៃលទ្ធភាពសងត្រូវបង់ថ្លៃពាក្យស្នើសុំការទទួលស្គាល់ និងសោហ៊ុយសិក្សាសំណុំលិខិតជាប្រាក់ចំនួន ២.០០០.០០០ (ពីរលាន) រៀល នៅពេលដាក់ពាក្យស្នើសុំ។

ថ្លៃពាក្យស្នើសុំ និងសោហ៊ុយសិក្សាសំណុំលិខិតនេះ មិនត្រូវបានប្រគល់ជូនបុគ្គលដាក់ពាក្យស្នើសុំវិញឡើយ ទោះបីជាមានការបដិសេធលើការទទួលស្គាល់ក៏ដោយ។

ប្រការ ២៧.- ថ្លៃសេវាទទួលស្គាល់ប្រចាំឆ្នាំ

ភ្នាក់ងារវាយតម្លៃលទ្ធភាពសងត្រូវបង់ថ្លៃសេវាទទួលស្គាល់ប្រចាំឆ្នាំជូន **គ.ម.ក.** ជាប្រាក់ចំនួន ២.០០០.០០០ (ពីរលាន) រៀល ដោយគិតចាប់ពីកាលបរិច្ឆេទនៃការទទួលស្គាល់។ សម្រាប់ឆ្នាំដំបូង សេវាទទួលស្គាល់ប្រចាំឆ្នាំត្រូវបង់នៅពេលដែលទទួលបានការទទួលស្គាល់។ សម្រាប់ឆ្នាំបន្តបន្ទាប់ សេវាទទួលស្គាល់ប្រចាំឆ្នាំ ត្រូវបង់យ៉ាងយូរ ៣០ (សាមសិប) ថ្ងៃ មុនថ្ងៃខែការទទួលស្គាល់នៃឆ្នាំបន្តបន្ទាប់នោះ។

ជំពូកទី ៦

ការព្យួរ និងការដកហូតការទទួលស្គាល់

ប្រការ ២៨.- ការព្យួរការទទួលស្គាល់

អគ្គនាយកនៃ **គ.ម.ក.** អាចព្យួរការទទួលស្គាល់ភ្នាក់ងារវាយតម្លៃលទ្ធភាពសង ក្នុងករណីដូចខាងក្រោម៖

- ១- មិនបំពេញកាតព្វកិច្ចដូចមានចែងក្នុងជំពូកទី ៤ នៃប្រកាសនេះ។
- ២- មិនបង់កម្រៃសេវាទទួលស្គាល់។
- ៣- **គ.ម.ក.** រកឃើញថាព័ត៌មានដែលមាននៅក្នុងពាក្យស្នើសុំ និងឯកសារភ្ជាប់មិនត្រឹមត្រូវ ឬលាក់បាំងព័ត៌មាន។
- ៤- មានអ្នកវិភាគដែលទទួលបានការទទួលស្គាល់ចំនួនតិចជាង ២ (ពីរ) រូប សម្រាប់រយៈពេល ៣ (បី) ខែជាប់គ្នា។
- ៥- អាជ្ញាបណ្ណដែលចេញដោយអាជ្ញាធរពាក់ព័ន្ធត្រូវបានព្យួរ។
- ៦- ករណីដែលភ្នាក់ងារវាយតម្លៃលទ្ធភាពសង ស្ថិតក្រោមការស៊ើបអង្កេតពាក់ព័ន្ធនឹងបទឧក្រិដ្ឋ ឬបទមជ្ឈិម។

ប្រការ ២៩.- ការដកហូតការទទួលស្គាល់

អគ្គនាយកនៃ **គ.ម.ក.** អាចដកហូតការទទួលស្គាល់ភ្នាក់ងារវាយតម្លៃលទ្ធភាពសង ក្នុងករណី ដូចខាងក្រោម៖

- ១- ផុតកាលវិភាគនៃការព្យួរដូចដែលមានចែងក្នុងប្រការ ២៨ នៃប្រកាសនេះ ដោយមូលហេតុនៃការព្យួររបស់ភ្នាក់ងារវាយតម្លៃលទ្ធភាពសង នៅមិនទាន់បានដោះស្រាយ។
- ២- វិញ្ញាបនបត្រចុះបញ្ជីពាណិជ្ជកម្មត្រូវបានលុបចោល ឬអាជ្ញាបណ្ណដែលចេញដោយអាជ្ញាធរពាក់ព័ន្ធត្រូវបានដកហូត។
- ៣- ភ្នាក់ងារវាយតម្លៃលទ្ធភាពសង បានប្រព្រឹត្តបទល្មើសពាក់ព័ន្ធនឹងការបន្តព័ត៌មានធ្វើចំណាត់ថ្នាក់ ឬច្បាប់ និងបទប្បញ្ញត្តិផ្សេងទៀត។
- ៤- ប្រព្រឹត្តល្មើសនឹងកាតព្វកិច្ចដូចមានចែងក្នុងជំពូកទី ៤ នៃប្រកាសនេះ។

ប្រការ ៣០.- ការហាមឃាត់សកម្មភាពធុរកិច្ចក្នុងពេលព្យួរ ឬដកហូតការទទួលស្គាល់

ភ្នាក់ងារវាយតម្លៃលទ្ធភាពសង ដែលសុំឈប់ ឬត្រូវបានដកហូតការទទួលស្គាល់ដូចមានចែងក្នុងប្រការ ២៩ នៃប្រកាសនេះ ត្រូវបន្តផ្តល់សេវាជាភ្នាក់ងារវាយតម្លៃលទ្ធភាពសង ជូនបុគ្គលបោះផ្សាយរហូតដល់មានការតែងតាំងភ្នាក់ងារវាយតម្លៃលទ្ធភាពសងថ្មី។

ករណីដែល **គ.ម.ក.** ព្យួរ ឬដកហូតការទទួលស្គាល់ ភ្នាក់ងារវាយតម្លៃលទ្ធភាពសង មិនត្រូវចុះ កិច្ចសន្យាធ្វើជាភ្នាក់ងារវាយតម្លៃលទ្ធភាពសងជាមួយនឹងបុគ្គលបោះផ្សាយថ្មីណាមួយឡើយ។ ភ្នាក់ងារវាយ តម្លៃលទ្ធភាពសង ដែលត្រូវបានព្យួរសកម្មភាពធុរកិច្ច អាចចាប់ផ្តើមដំណើរការឡើងវិញបានបន្ទាប់ពី ទទួលបានលិខិតអនុញ្ញាតជាលាយលក្ខណ៍អក្សរពីអគ្គនាយកនៃ **គ.ម.ក.** ។

ជំពូកទី ៧
ទោសប្បញ្ញត្តិ

ប្រការ ៣១.- វិធានការរដ្ឋបាល

ភ្នាក់ងារវាយតម្លៃលទ្ធភាពសងដែលប្រព្រឹត្តល្មើសនឹងប្រកាសនេះត្រូវទទួលរងនូវទណ្ឌកម្មរដ្ឋបាល ដូចខាងក្រោម៖

- ១- ការព្រមាន។
- ២- ការណែនាំឱ្យកែតម្រូវកំហុស។
- ៣- ការព្យួរ ឬការដកហូតការទទួលស្គាល់។

ប្រការ ៣២.- ពិន័យអន្តរការណ៍

ដោយមិនទាន់គិតពីទោសទណ្ឌផ្សេងទៀត ដូចមានចែងក្នុងច្បាប់និងបទប្បញ្ញត្តិក្នុងវិស័យមូលបត្រ និងបទប្បញ្ញត្តិជាធរមានក្នុងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ភ្នាក់ងារវាយតម្លៃលទ្ធភាពសងដែលប្រព្រឹត្តល្មើសនឹង ប្រកាសនេះ ត្រូវទទួលរងការពិន័យជាសាច់ប្រាក់ចំនួន ២០.០០០.០០០ (ម្ភៃលាន) រៀល ទៅ ៥០.០០០.០០០ (ហាសិបលាន) រៀល។

ដោយឡែក ចំពោះការយឺតយ៉ាវក្នុងការបង់តម្រៃនៃការទទួលស្គាល់ដូចមានចែងក្នុងប្រការ ២៧ នៃប្រកាសនេះ ភ្នាក់ងារវាយតម្លៃលទ្ធភាពសងត្រូវទទួលការផាកពិន័យអន្តរការណ៍ជាសាច់ប្រាក់ចំនួន ២០០.០០០ (ពីររយពាន់) រៀល ក្នុង ១ (មួយ) ថ្ងៃ។

ជំពូកទី ៨
អន្តរប្បញ្ញត្តិ

ប្រការ ៣៣.- លក្ខខណ្ឌលើកលែង

ក្នុងរយៈពេល ២ (ពីរ) ឆ្នាំចាប់ពីប្រកាសនេះចូលជាធរមាន អគ្គនាយកនៃ **គ.ម.ក.** អាចស្នើសុំការ ពិនិត្យ និងសម្រេចពី **គ.ម.ក.** ក្នុងការលើកលែងលក្ខខណ្ឌតម្រូវមួយចំនួនដែលចែងក្នុងប្រកាសនេះតាម ការចាំបាច់ ដោយមានការពន្យល់អំពីមូលហេតុនៃការសុំលើកលែងនេះច្បាស់លាស់។

ជំពូកទី ៩
អវសានប្បញ្ញត្តិ

ប្រការ ៣៤.- ការចេញគោលការណ៍ណែនាំ

គ.ម.ក. អាចចេញគោលការណ៍ណែនាំ ដើម្បីសម្រួលដល់ការយល់ដឹង និងការអនុវត្តតាមលក្ខខណ្ឌ នៃប្រកាសនេះ ដល់បុគ្គលពាក់ព័ន្ធ អ្នកចូលរួមក្នុងទីផ្សារមូលបត្រ និងដល់សាធារណជន។

ប្រការ ៣៥.- បដិវាទកម្ម

បទប្បញ្ញត្តិទាំងឡាយណាដែលផ្ទុយនឹងប្រកាសនេះត្រូវចាត់ទុកជានិរាករណ៍។

ប្រការ ៣៦.- ការអនុវត្តប្រកាស

អគ្គនាយក អគ្គនាយករង នៃគណៈកម្មការមូលបត្រកម្ពុជា នាយកដ្ឋានគ្រប់គ្រងការបោះផ្សាយលក់ មូលបត្រ នាយកដ្ឋានកិច្ចការគតិយុត្ត នាយកដ្ឋាន-អង្គភាពដទៃទៀតដែលចំណុះឱ្យគណៈកម្មការមូលបត្រ កម្ពុជា និងបុគ្គលពាក់ព័ន្ធត្រូវអនុវត្តតាមប្រកាសនេះឱ្យមានប្រសិទ្ធភាពខ្ពស់ចាប់ពីថ្ងៃចុះហត្ថលេខានេះ តទៅ។

រាជធានីភ្នំពេញ ថ្ងៃទី ១៧ ខែ ឧសភា ឆ្នាំ ២០១៧

បណ្ឌិតសភាចារ្យ អូន ព័ន្ធមុនីរ័ត្ន

- កន្លែងទទួល ៖**
- ទីស្តីការគណៈរដ្ឋមន្ត្រី
 - ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និងហិរញ្ញវត្ថុ
 - ក្រសួងពាណិជ្ជកម្ម
 - ក្រសួងយុត្តិធម៌
 - ធនាគារជាតិនៃកម្ពុជា
 - អគ្គលេខាធិការរាជរដ្ឋាភិបាល
 - ខុទ្ទកាល័យសម្តេចអគ្គមហាសេនាបតីតេជោ **ហ៊ុន សែន**
នាយករដ្ឋមន្ត្រីនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
 - ខុទ្ទកាល័យឯកឧត្តម លោកជំទាវឧបនាយករដ្ឋមន្ត្រី
 - គ្រប់ក្រសួង- ស្ថាប័នពាក់ព័ន្ធ
 - ដូចប្រការ ៣៦ “ដើម្បីអនុវត្ត”
 - រាជកិច្ច
 - ឯកសារ- កាលប្បវត្តិ